

Rapport Nader Onderzoek

Nader onderzoek vleermuizen, hazelworm en
vaatplanten t.b.v. enkele modificaties aan het
gasleidingtracé Maastricht Valkenburg

Schema's S-8809, S-8810

Leiding Z-500-02-KR-001-1

projectnr.	11191-270150
revisie	00
datum	10 augustus 2015
documentnr.	270150-RNO

Auteur

J. Melis

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 162
7400 AD Deventer

datum vrijgave	10-08-2015
----------------	------------

beschrijving revisie 00	Rapport Nader Onderzoek
-------------------------	-------------------------

goedkeuring	J.L. de Jong
-------------	--------------

vrijgave	A.J. Brandsma
----------	---------------

Datum van uitgave:
10 augustus 2015

Contactadres:
Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Copyright © 2015

Antea Nederland B.V.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

	blz.
1	Inleiding en aanpak2
1.1	Aanleiding en achtergrond2
2	Nader onderzoeken.....3
2.1	Vleermuizen3
2.2	Hazelworm4
2.3	Vaatplanten5
3	Conclusies.....6

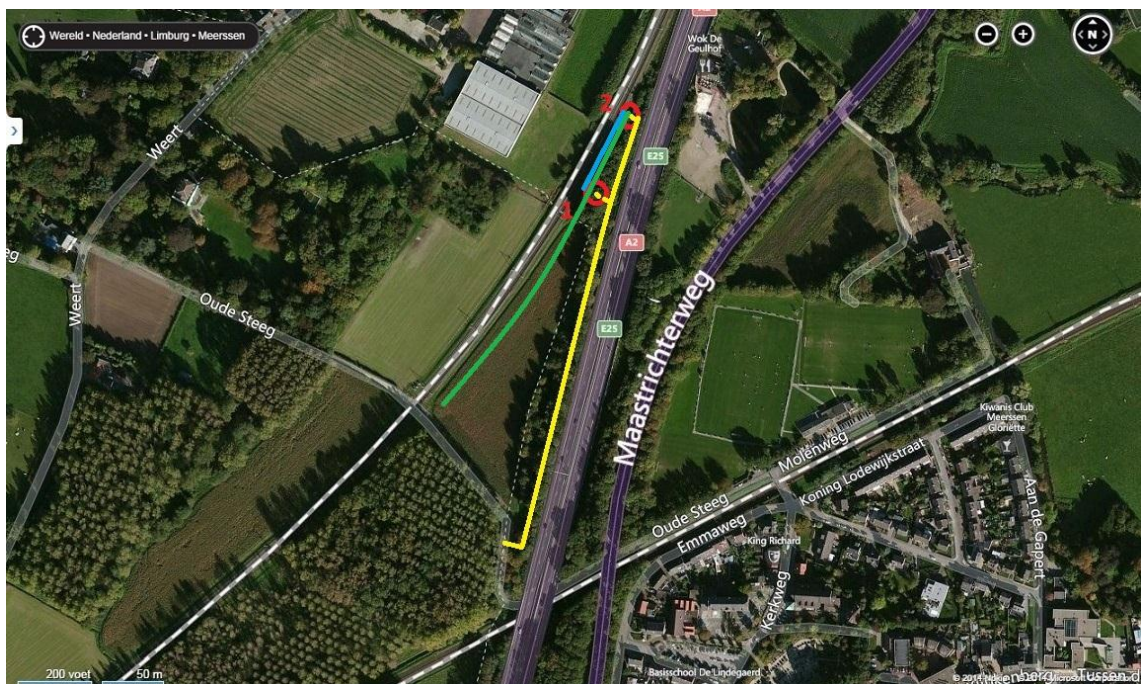
1 Inleiding en aanpak

1.1 Aanleiding en achtergrond

De Gasunie is voornemens om, in kader van het Gasunie Netwerk Improvement Program (GNIP), een aantal modificaties aan haar leidingnetwerk te doen. Het betreft in dit project zeven modificaties.

In het voortraject heeft Antea Group een natuurtoets uitgebracht, 270150-NT, d.d. 10-08-2015 revisie 01, waarin aangegeven stond dat er bij modificatie 0, 1a en 2 mogelijk rekening gehouden moest worden met de aanwezigheid van verblijven en vliegroutes van vleermuizen. Daarnaast was aanwezigheid van hazelworm en enkele beschermde vaatplanten vooraf niet uit te sluiten. Bij de overige modificaties worden zwaar(der) beschermde soorten niet verwacht en hoeft derhalve geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

In opdracht van de Gasunie N.V. heeft Antea Group enkele nadere onderzoeken uitgevoerd naar het voorkomen van deze beschermde vleermuizen, hazelworm en vaatplanten. De methoden, resultaten en conclusies van deze onderzoeken staan in dit document beschreven.

figuur 1.1. Luchtfoto van het plangebied. Modificaties 1a en 2 in een rode cirkel en de toegangsweg in geel aangegeven. Modificatie 0 behelst een verwijdering (blauw) en een plaatsing (groen). (Bron: Bing maps)

2 Nader onderzoeken

2.1 Vleermuizen

Vraagstelling

Het onderzoek naar de aanwezigheid en/of hinder voor vleermuizen (allen F&F-wet tabel 3) bestaat uit twee gedeeltes. Ten eerste dienen alle potentieel te kappen bomen gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van holtes die geschikt zijn als vleermuisverblijf. Indien aanwezig zal daarna gecontroleerd worden of deze in gebruik zijn en zo ja; welk gebruik en door welke soort. Dit betreft uitgebreid nader onderzoek onder het vleermuisprotocol 2013, dat, indien noodzakelijk, apart wordt behandeld en uitgevoerd. Ten tweede wordt beoordeeld of het kappen van de bomen ten koste gaat van potentiële vleermuis vliegroutes. Is dit het geval, dan wordt onderzocht welke vliegroutes daadwerkelijk aanwezig zijn en welke soorten daarvan gebruik maken. Dit betreft uitgebreid nader onderzoek onder het vleermuisprotocol 2013, dat, indien noodzakelijk, apart wordt behandeld en uitgevoerd.

Uitvoering

Allereerst moet een selectie gemaakt worden van bomen die gekapt worden. Daarna moet een veldbezoek gebracht worden waarbij alle bomen gecontroleerd worden op de aanwezigheid van holtes. Bij aanwezigheid wordt ingeschat of deze in gebruik kunnen zijn als kraam-, zomer-, paar- of overwinteringsverblijf voor vleermuizen. Dit bezoek is uitgevoerd op 16 april 2015 door ecooloog J. Melis van Antea Group. Omdat tijdens dit bezoek de exacte lijst met te kappen bomen niet bekend was is er van een extra groot aantal bomen uitgegaan (een zeer brede werkstrook).

Resultaten

Er zijn geen holtes gevonden in de bomen die gekapt worden. Er is wel een holte gevonden in een boom die in de omgeving staat. De boom is echter recentelijk vlak boven de holte gespleten en afgebroken (zie figuur 2.1.). Hierdoor is de holte niet meer goed afgesloten tegen directe regeninval en naar alle waarschijnlijkheid ongeschikt als verblijf voor vleermuizen (of spechten). De X/Y-coördinaten van deze boom zijn 179.562/321.427.

figuur 2.1. Foto van de holte in de boom

De bomenrij die gekapt wordt kan gebruikt worden door vleermuizen als vliegroute. Er blijft echter achter de kapstrook nog een bomenrij over, zodat de vliegroute wel veranderd maar niet verloren gaat of ongeschikter wordt.

Nader onderzoek volgens vleermuisprotocol 2013 naar de vleermuisverblijven of vliegroutes is niet noodzakelijk.

2.2 Hazelworm

Vraagstelling

De aanwezigheid van de hazelworm wordt verwacht bij de bomen bij modificaties 0, 1a en 2. Er worden vaste verblijfplaatsen en overwinteringsgebied verwacht.

Uitvoering

Voor het onderzoek naar de hazelworm is gekozen voor het plaatsen en monitoren van reptielenplaten. Er zijn drie soorten platen gebruikt; 30 tapijttegels van ca. 100x50 cm², 5 metalen damwandplaten van ca. 60x60 cm² en 50 houten multiplexplaten van ca. 30x30 cm². De platen zijn door ecologen J. Melis en T. Leerschool van Antea Group neergelegd op 16 april 2015 en zijn, na een gewenningsperiode van ongeveer twee weken, gemonitord op 29 april, 1 mei en 6 mei 2015 door T. Leerschool. De platen zijn door het gehele bosgedeelte neergelegd.

Resultaten

In de drie controlerondes zijn acht hazelwormen aangetroffen. Het maximum aantal per ronde was vier dieren op 29 april. Zie tabel 2.1.

figuur 2.2. Foto van twee aangetroffen hazelwormen, rechts de plaat (tapijt)

Datum	X	Y	Aantal
29-4-2015	179.547	321.423	1
	179.545	321.437	1
	179.588	321.434	1
	179.588	321.462	1
1-5-2015	179.550	321.433	2
	179.590	321.473	1
6-5-2015	179.546	321.426	1

tabel 2.1. aangetroffen hazelwormen met datum, coördinaten en aantal

Omdat de hazelworm duidelijk aangetoond was op 6 mei zijn de platen verwijderd. Naast de acht hazelwormen zijn ook 46 gewone padden, vijf bruine kikkers en een woelmuis onder de platen aangetroffen.

2.3 Vaatplanten

Vraagstelling

Daslook, maretak, rapunzelklokje en ruig klokje (allen F&F-wet tabel 2) kunnen worden verwacht bij de modificaties 0, 1a en 2.

Uitvoering

Voor daslook en maretak is onderzoek gedaan in de geschikte periode op 16 april 2015 door ecoloog J. Melis van Antea Group. De locaties van modificaties 1a en 2 en de tracés van modificatie 0 zijn afgelopen en geïnspecteerd.

Voor rapunzelklokje en ruig klokje is onderzoek gedaan in de geschikte periode op 3 juli 2015 door ecoloog T. Leerschool van Antea Group. De locaties van modificaties 1a en 2 en de tracés van modificatie 0 zijn afgelopen en geïnspecteerd.

Resultaten

Daslook, maretak, rapunzelklokje en ruig klokje zijn niet aangetroffen.

3 Conclusies

Vleermuizen

Er zijn geen verblijven aangetroffen. Vliegroutes worden mogelijk veranderd maar gaan niet verloren. Er hoeft geen ontheffing op de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Er moet wel gemitigeerd worden door geen (bewakings-)verlichting op bestaande bomenrijen te voeren.

Hazelworm

Er moet rekening gehouden worden met een aanzienlijke aanwezigheid van hazelworm in het plangebied. Er zal uitgebreid afgevangen moeten worden, maar desondanks zullen dieren kunnen sneuvelen. Daarnaast zal er voortplantingsgebied en verblijfplaatsen verloren gaan en zullen, als in de voortplantingsperiode gewerkt moet gaan, eieren verloren gaan.

Er moet een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet worden aangevraagd voor de hazelworm voor de artikelen:

- 9 het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen,
- 10 het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten,
- 11 het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren en
- 12 het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vaatplanten

Er zijn geen daslook, maretak, rapunzel- of ruig klokje aangetroffen. Er hoeft geen ontheffing op de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet te worden aangevraagd of een goedgekeurde gedragscode te worden gebruikt.

Opmerking

Er zal, na het verkrijgen van de ontheffing een ecologisch werkprotocol gemaakt moeten worden en er zal tijdens de werkzaamheden ecologische begeleiding en -verslaglegging moeten plaatsvinden.

Natuur is onvoorspelbaar. Ook op niet verwachte locaties kunnen beschermde soorten ontdekt worden tijdens de maatregelen. Hiervoor geldt een calamiteitenplan in het ecologisch werkprotocol. Daarnaast kan de werkperiode bijvoorbeeld mitigerende maatregelen voor vogels noodzakelijk maken. De zorgplicht voor overige aangetroffen fauna is altijd van toepassing.

Heerenveen, augustus 2015
Antea Group